

Introduktion til EU-taksonomien

*Kom i gang med implementeringen og forstå
de grundlæggende trin*



Formålet med taksonomien

For at imødekomme formålet med EU's grønne pagt, herunder at gøre Europa klimaneutral og styrke biodiversiteten, er det nødvendigt, at kapital bliver allokeret til de virksomheder og investeringer, der er mest bæredygtige. Det kræver en fælles referenceramme for, hvornår en virksomhed eller investering er "bæredygtig" (et klassifikations-system), og generelt en større transparens i rapporteringen om bæredygtighed.

EU's taksonomiregulering 2020/852 (taksonomien) danner denne fælles ramme og sikrer, at virksomheder gennem rapportering af påkrævede nøgletal for henholdsvis omsætning, kapitaludgifter (CAPEX) og visse driftsomkostninger (OPEX) kan sammenlignes.

Transparensen om virksomhedernes økonomiske aktiviteter og grad af bæredygtighed skal hjælpe bl.a. investorer og långivere med at træffe mere oplyste beslutninger om allokering af kapital til virksomhederne og deres planer for investeringer i grøn omstilling. Forventningen er, at den øgede transparens vil bidrage til en større allokering af kapital i retning af de mest bæredygtige virksomheder. Med bedre gennemsigtighed og øget datakvalitet reduceres risikoen for "greenwashing", ligesom en større tillid til virksomheders data inden for klima- og miljøforhold kan påvirke prissætningen af finansielle ydelser.

Som led i arbejdet med taksonomien opnår virksomhederne selv en større indsigt i bæredygtigheden af egne aktiviteter, og arbejdet

med taksonomien kan derfor hjælpe med planlægningen af en grøn omstilling.

Taksonomien skal til enhver tid søge at afspejle den teknologiske og samfundspolitiske udvikling og vil derfor løbende undergå opdateringer af både omfattede industrier og sektorer, præstationskrav til økonomiske aktiviteter mv.

Omfattede virksomheder

Virksomheder, der er omfattet af CSRD-direktivet, vil automatisk blive omfattet af taksonomiens regler. Det betyder altså, at virksomheder i regnskabsklasse C (stor) vil blive omfattet fra regnskabsår, der begynder 1. januar 2025 eller senere.

Store danske virksomheder skal således i til-læg til bæredygtighedsrapporteringen efter CSRD også rapportere i overensstemmelse med taksonomiforordningens artikel 8. Store børsnoterede virksomheder med mere end 500 ansatte blev allerede rapporteringspligtige efter taksonomien fra regnskabsår, der begyndte 1. januar 2021.

Opbygning af taksonomien

Taksonomien indeholder ikke en egentlig definition af, hvad der skal forstås ved en økonomisk aktivitet. Taksonomien og de tilhørende delegerede retsakter, som Kommissionen udsteder, indeholder beskrivelser af de økonomiske aktiviteter, der skal analyseres og vurderes efter taksonomiens tre trin, jf. nedenfor. Aktivitetsbeskrivelserne er matchet med de såkaldte NACE-koder, der er EU's brancheklassifikationskoder. Takso-

nomien anvender begreberne "eligible" og "aligned". Eligible betyder, at den økonomiske aktivitet er omfattet af taksonomien, mens aligned betyder, at aktiviteten er omfattet af taksonomien og samtidig opfylder de tekniske kriterier, det kræver at være en bæredygtig aktivitet. Eligibility siger således ikke noget om, hvorvidt en aktivitet kan klassificeres som bæredygtig, men fortæller blot, at aktiviteten er omfattet af taksonomiens regler for at foretage en klassifikation.

Virksomheder, der er omfattet af taksonomien, skal for alle omfattede aktiviteter rapportere inden for følgende seks klima- og miljømål. Målene stemmer overens med de emner, som CSRD opstiller på miljøområdet, og som er indarbejdet i EU's standarder for bæredygtighedsrapportering (ESRS) således:

- Modvirkning af klimaændringer (ESRS E1)
- Tilpasning til klimaændringer (ESRS E1)
- Bæredygtig anvendelse og beskyttelse af vand- og havressourcer (ESRS E3)
- Omstilling til cirkulær økonomi (ESRS E5)
- Forebyggelse og bekæmpelse af forurening (ESRS E2)
- Beskyttelse og genopretning af biodiversitet og økosystemer (ESRS E4).

Ifølge taksonomien skal følgende tre krav opfyldes for at anse en aktivitet som bæredygtig:

- Aktiviteten skal bidrage væsentligt til et eller flere af de seks klima- og miljømål (substantial contribution)
- Aktiviteten må ikke gøre væsentlig skade på de øvrige klima- og miljømål ("do no significant harm"/DNSH)
- Aktiviteten skal overholde minimumskriterierne for menneskerettigheder og arbejdstagerrettigheder.

Kriterierne for at opfylde kravene kaldes for screeningskriterier og fastlægges af Kommissionen i nogle delegerede retsakter for alle aktiviteter omfattet af taksonomien.

Taksonomiens tre trin

Overordnet set består taksonomien af tre trin:

- Trin 1: Eligibility-analyse
- Trin 2: Alignment-analyse
- Trin 3: Rapportering.

Hvert trin vil blive gennemgået i det følgende.

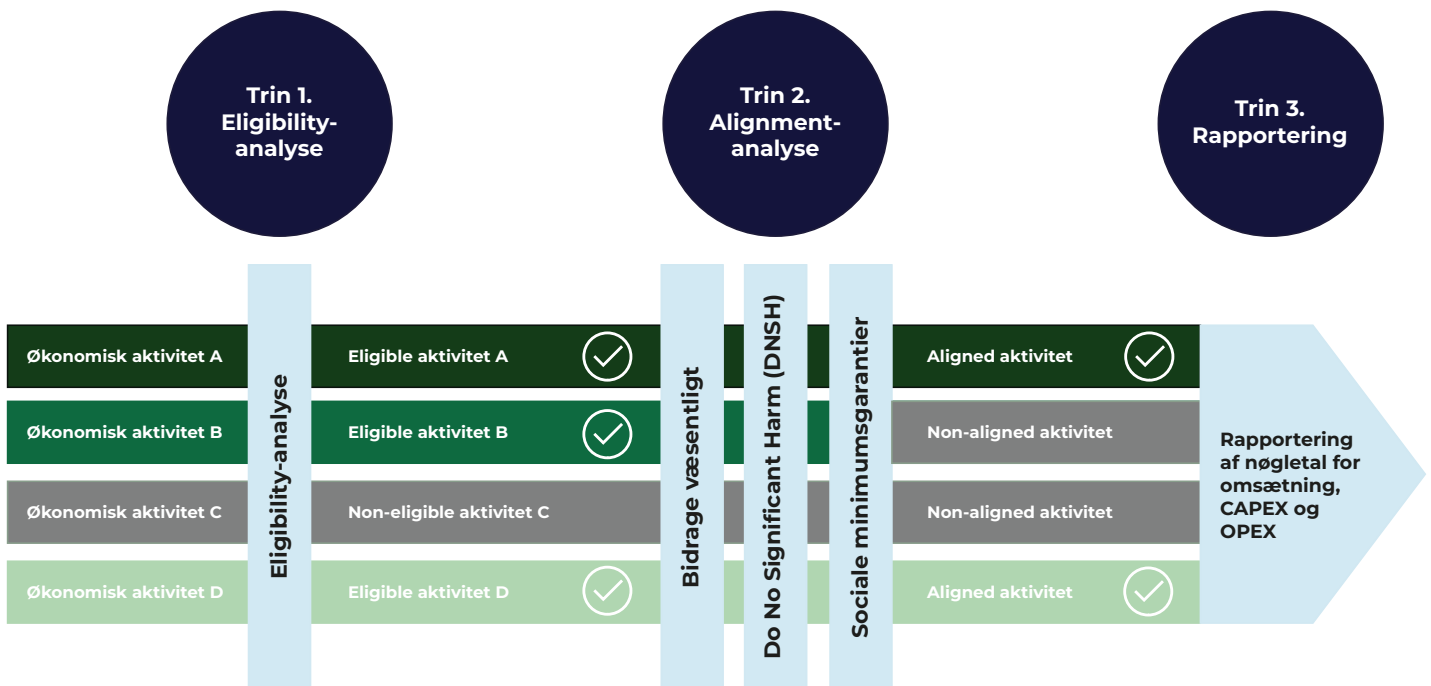
Definitioner og vejledning

Eligible: Aktiviteter, der er omfattet af taksonomien

Aligned: Aktiviteter omfattet af taksonomien, og som samtidig opfylder de krav, der skal til for at være en bæredygtig økonomisk aktivitet

Vejledning Europa Kommissionen: [EU Taxonomy Navigator \(europa.eu\)](https://europa.eu/eu-lex/taxonomy/index.do)

Vejledning fra Erhvervsstyrelsen: [Redegørelse i årsrapporten om økonomiske aktiviteter efter taksonomiforordningen | erhvervsstyrelsen.dk](https://www.erhvervsstyrelsen.dk/~/media/2022/08/20220818-Redegorelse-i-aarsrapporten-om-okonomiske-aktiviteter-efter-taksonomiforordningen.pdf)



Trin 1: Eligibility-analyse

I trin 1 "eligibility-analyse" skal alle virksomhedens økonomiske aktiviteter analyseres. Formålet med analysen er at påse, om en eller flere aktiviteter passer til beskrivelserne af de aktiviteter, der indgår i de delegerede retsakter til taksonomien og dermed kan rapporteres som eligible (omfattede).

I eksemplet ovenfor har virksomheden identificeret fire aktiviteter, aktivitet A, B, C og D. Analysen i trin 1 viser, at aktivitet A, B og

D er inkluderet i de delegerede retsakter og derfor skal rapporteres som eligible. Aktivitet C er ikke beskrevet og skal rapporteres som ikke-eligible. Da de tre aktiviteter er eligible, skal der foretages en klassifikation (alignment-analyse) for hver aktivitet i forhold til, om de ifølge kriterierne er bæredygtige eller ej.

Trin 2: Alignment-analyse

I trin 2 "alignment-analyse" skal virksomhedens eligible aktiviteter analyseres med henblik på at klassificere de enkelte aktiviteter som bæredygtige eller ikke-bæredygtige. En økonomisk aktivitet er bæredygtig, hvis alle screeningskriterierne for aktiviteten vurderes at være opfyldt, hvilket betyder at:

- aktiviteten bidrager væsentligt til at nå et eller flere af de seks klima- og miljømål, og
- aktiviteten forvolder ikke væsentligt skade på de øvrige klima- og miljømål ("do no significant harm"/DNSH-kriterierne), og
- virksomheden indordner sig efter de internationale konventioner og retningslinjer for menneske- og arbejdstagerrettigheder (de såkaldte "sociale minimumsgarantier").

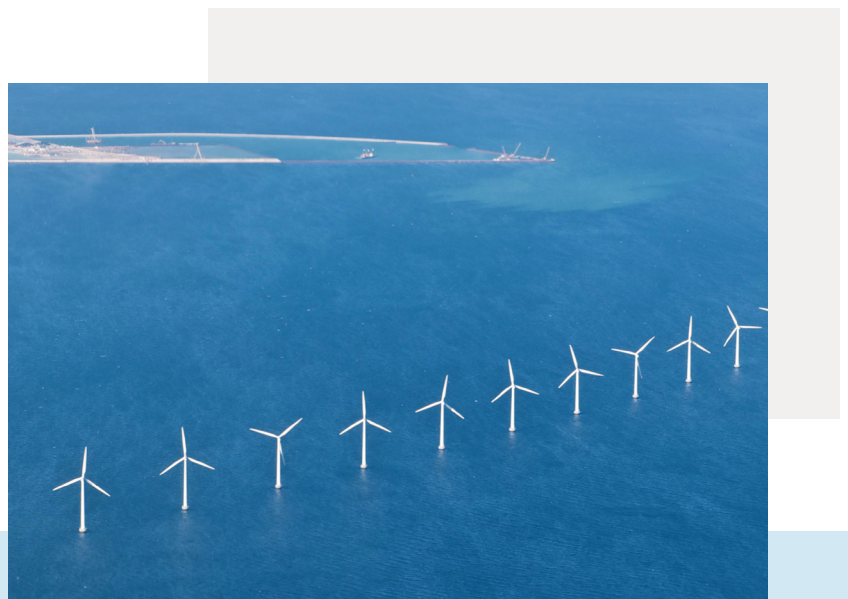
Først skal det altså vurderes, hvorvidt de eligible aktiviteter bidrager væsentligt til et eller flere af taksonomiens seks klima- og miljømål. For de aktiviteter, der bidrager væsentligt, eksempelvis til målet "modvirkning af klimaændringer", skal det efterfølgende kunne påvises, at aktiviteterne ikke gør væsentlig skade på taksonomiens øvrige klima- og miljømål. Den sidste del af alignment-analysen relaterer sig til overholdelse af de "sociale minimumsgarantier".

Alle screeningskriterier er specifikke i forhold til de beskrevne økonomiske aktiviteter og er dermed i nogen grad brancheorienterede.

Screeningskriterierne har karakter af både kvalitative forhold og tærskelværdier, som skal være opfyldt og dækker bredt. Som eksempler kan for bygninger nævnes grænser for, hvad det maksimale vandgennemløb i armaturer pr. minut må være. For mange aktiviteter henvises endvidere til overholdelsen af branchespecifikke standarder og vejledninger.

En økonomisk aktivitet, der bidrager væsentligt til mere end et af de seks mål, må ikke tælles med flere gange i totalerne for de respektive nøgletal.

I eksemplet ovenfor har virksomheden vurderet, at aktiviteterne A og D opfylder alle screeningskriterierne. Det betyder, at aktivitet A og D skal rapporteres som eligible og aligned. Aktivitet B opfylder ikke de screenings-kriterier, som er fastlagt for aktiviteten og skal rapporteres som eligible og ikke-aligned.





Trin 3: Rapportering

Det sidste trin omfatter opgørelse af de tre nøgletal, der skal oplyses om virksomhedens bæredygtige aktiviteter, jf. ovenfor.

Der skal rapporteres på tre nøgletal:

- Andelen af virksomhedens omsætning fra produkter eller tjenesteydelser, som er forbundet med de bæredygtige aktiviteter.
- Andelen af virksomhedens kapitaludgifter (CAPEX) vedrørende de aktiver eller processer, som er forbundet med de bæredygtige aktiviteter.
- Andelen af virksomhedens drifts- og omkostninger (OPEX) vedrørende de aktiver eller processer, som er forbundet med de bæredygtige aktiviteter.

Oplysningerne skal rapporteres i påkrævede rapporteringsskemaer. Uagtet om virksom-

heden har eligible og aligned aktiviteter, skal skemaerne anvendes i deres helhed, og der må ikke foretages tilpasning af strukturen. Skemaerne indeholder felter til afstemning af omsætning og kapitaludgifter til beløbene i virksomhedens finansielle regnskab.

Rapporteringen skal medtages i ledelsesberetningen som en særskilt del af afsnittet om miljøforhold i bæredygtighedsrapporteringen.

Om screeningskriterier

Som nævnt indeholder taksonomien omfattende beskrivelser af, hvad der skal til, for at de enkelte screeningskriterier er opfyldt. Opfylder en aktivitet alle kriterier, kan den rapporteres som aligned og dermed bæredygtig. Kommissionen har udviklet et online

"taksonomikompass", der kan være en god hjælp til at finde ud af, om en bestemt aktivitet er bæredygtig. Link til taksonomi-kompasset kan findes i faktaboksen side 3.

Screeningskriterierne er omfattende og komplekse, og det påkrævede arbejde i form af analytiske handlinger relateret til aktivernes performance samt indsatsen for at fremskaffe den nødvendige underliggende dokumentation må ikke undervurderes. Kriterierne relateret til, hvorvidt en aktivitet bidrager væsentligt til et eller flere af de seks klima- og miljømål, er ikke blot komplekse, men er også væsentligt forskellige fra industri til industri. Komplexiteten består blandt andet i, at det kræver indgående kendskab til aktiviteternes performance og produktion. Screeningskriterier videreudvikles og ændres løbende, og fx tærskelværdier for, hvornår en aktivitet er bæredygtig eller ej, vil løbende blive opdateret i takt med den teknologiske og samfundspolitiske udvikling.

Om rapporteringspligten

Som nævnt ovenfor skal virksomheden rapportere om, hvor stor en andel af dens aktiviteter, der er bæredygtige i henhold til taksonomien, og det skal ske i form af nøgletal for omsætning, kapitaludgifter (CAPEX) og de driftsomkostninger (OPEX), som ifølge Kommissionens definitioner skal medtages for de pågældende aktiviteter.

I tilknytning til nøgletallene skal virksomheden oplyse om den anvendte regnskabspraksis, forklare udviklingen i nøgletallene



samt give supplerende oplysninger om investeringsplaner for de tilstræbte klima- og miljømål mv. Har en virksomhed ingen aktiviteter, der efter taksonomien kan klassificeres som bæredygtige, skal dette oplyses.

Nøgletallene med de supplerende oplysninger skal indgå som en del af bæredygtighedsrapporteringen. Da taksonomien knytter sig til de miljømæssige forhold, skal oplysningerne præsenteres særskilt i afsnittet om klima og miljø.

Brugen af rapporteringsskemaer

De rapporteringspligtige nøgletal skal præsenteres i de obligatoriske rapporteringsskemaer, der kan findes i appendiks 1 til den delegerede retsakt 2021/2178. Der findes i alt tre skemaer, et for hvert nøgletal, omsætning, kapitaludgifter (CAPEX) og driftsomkostninger (OPEX). Når en virksomhed er omfattet af

taksonomien, skal alle tre skemaer udfyldes og rapporteres, uanset om virksomheden har identificeret aktiviteter, der er eligible.

Eftersom et af de primære formål med taksonomien er transparens og ikke performance, indeholder den ingen krav til eller mål for nøgletallene. Det er imidlertid forventningen, at nøgletallene skal forbedres over tid, og især med implementeringen af CSRD-direktivet, der sætter endnu mere fokus på rapportering af bæredygtighed, herunder politikker, mål og handlinger.

Hvordan kommer man i gang?

At rapportere efter reglerne i taksonomien kan være et stort arbejde og må ikke undervurderes.

Omfangets størrelse afhænger dog i høj grad af, hvorvidt virksomhedens aktiviteter er omfattet af taksonomien eller ej (om aktiviteter er eligible). Såfremt virksomheden har aktiviteter, der er omfattet, vil alignment-analyser for de pågældende aktiviteter være påkrævet, hvorefter de tre nøgletal skal opgøres og rapporteres.

Opgørelsen af nøgletallene er i sig selv oftest tidskrævende, da virksomheders bogholderi typisk ikke følger taksonomiens aktiviteter. Der vil derfor skulle foretages justering af systemer, og konteringsregler, og hvor registreringer ikke er mulige for opgørelse af nøgletallene, skal allokeringsregler fastlægges.

Vi anbefaler, at der så tidligt som muligt foretages en indledende analyse af virksomhedens aktiviteter, og hvorvidt disse er omfattet af taksonomien (eligibility-analysen).

Et godt sted at starte er at gennemgå listen over NACE-koder og identificere aktiviteter, der er relevante for virksomheden. For relevante NACE-koder kan der efterfølgende foretages opslag på taksonomikompasset i forhold til, om aktiviteten er omfattet eller ej.

Med dette overblik over aktiviteter, og hvorvidt de er omfattet af taksonomien eller ej, kan det videre forløb planlægges.

Retsakterne

Pr. juni 2024 udgøres taksonomireguleringen af følgende retsakter:

Regulering	Hvad	Ikrafttrædelse
Taksonomiforordningen (2020/852)	Beskriver rammerne for bæredygtige investeringer, og kræver omfattede virksomheder at rapportere og offentliggøre i hvilken grad virksomhedens økonomiske aktiviteter er miljømæssigt bæredygtige jf. artikel 3, 8 og 9.	12. juli 2020
Klimaforordningen (delegeret forordning 2021/2139)	Tekniske screeningskriterier for økonomiske aktiviteter i forhold til de to klimamål, modvirkning af klimaændringer og tilpasning til klimaændringer og kriterier for DNSH.	1. januar 2022
Oplysningsforordningen (delegeret forordning 2021/2178)	Supplement til taksonomiforordningens artikel 8 om beregning og præsentation af nøgletal for hhv. omsætning, kapitaludgifter og vise driftsomkostninger samt de supplerende oplysningskrav.	1. januar 2022
Den komplementære klimaforordning (delegeret forordning 2022/1214 - ændring af 2021/2139 og 2021/2178)	Tekniske screeningskriterier for aktiviteter i visse energisektorer (naturgas og atomkraft).	1. januar 2023
Ændring til klimaforordningen (delegeret forordning 2023/2485)	Yderligere tekniske screeningskriterier til Klimaforordningen og tekniske screeningskriterier for aktiviteter i transportsektoren og dens værdikæde.	1. januar 2024
Miljøforordningen (delegeret forordning 2023/2486)	Tekniske screeningskriterier for økonomiske aktiviteter i forhold til de fire miljømål - bæredygtig anvendelse og beskyttelse af vand- og havressourcer, omstilling til cirkulær økonomi, forebyggelse og bekæmpelse af forurening og beskyttelse og genopretning af biodiversitet og økosystemer og kriterier for DNSH.	1. januar 2024